

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 03/CT-TTg

Hà Nội, ngày 30 tháng 03 năm 2015

CHỈ THỊ

VỀ VIỆC TĂNG CƯỜNG HIỆU LỰC THỰC THI CHÍNH SÁCH, PHÁP LUẬT VỀ KHOÁNG SẢN

Thời gian qua, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02 tháng 10 năm 2008 về việc tiếp tục tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các hoạt động khảo sát, khai thác, vận chuyển, tiêu thụ cát, sỏi lòng sông; Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2012 về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với các hoạt động thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng và xuất khẩu khoáng sản. Việc triển khai các Chỉ thị này đã giải quyết những vướng mắc; khắc phục những tồn tại, hạn chế trong quản lý nhà nước về khoáng sản và đưa hoạt động khoáng sản dần đi vào nề nếp.

Tuy nhiên, hiện nay công tác quản lý nhà nước về khoáng sản vẫn còn một số hạn chế như: Chưa kiểm soát chặt chẽ sản lượng khoáng sản thực tế và tổn thất khoáng sản trong khai thác; một số địa phương, việc quyết định chủ trương đầu tư, xây dựng các cơ sở chế biến khoáng sản không gắn với nguồn nguyên liệu; nhiều khu vực khai thác khoáng sản tác động xấu đến môi trường sinh sống của người dân và cảnh quan nhưng chưa được khắc phục triệt để, đặc biệt là việc khai thác cát, sỏi ở lòng sông, cửa sông, ven biển chưa được quản lý chặt chẽ, gây bức xúc trong dư luận xã hội; khai thác, buôn bán, vận chuyển, xuất khẩu khoáng sản trái phép vẫn còn diễn ra.

Để tăng cường hiệu quả thực thi chính sách, pháp luật về khoáng sản, Thủ tướng Chính phủ chỉ thị:

1. Tiếp tục quán triệt các Nghị quyết của Đảng, Nhà nước và văn bản quy phạm pháp luật về khoáng sản đến người dân, các tổ chức liên quan.

2. Thực hiện nghiêm các chủ trương, định hướng trong điều tra, thăm dò, khai thác, chế biến, xuất khẩu khoáng sản theo Chiến lược khoáng sản đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Lập quy hoạch nhà máy chế biến khoáng sản phải dựa trên kết quả điều tra cơ bản địa chất về khoáng sản; quyết định đầu tư dự án nhà máy chế biến khoáng sản phải căn cứ vào nguồn nguyên liệu từ kết quả thăm dò hoặc các hợp đồng nhập khẩu khoáng sản.

Cấp phép hoạt động khoáng sản phải căn cứ quy hoạch khoáng sản, phù hợp với năng lực chế biến, sử dụng và bảo đảm yêu cầu về môi trường; không cấp phép mới thăm dò, khai thác vàng sa khoáng; hạn chế và đi đến chấm dứt cấp phép khai thác khoáng sản manh mún, nhỏ lẻ. Không xuất khẩu khoáng sản thô.

3. Tổ chức thực hiện:

a) Bộ Tài nguyên và Môi trường:

- Chủ trì, đánh giá tình hình thực hiện Nghị định số 15/2012/NĐ-CP ngày 09 tháng 3 năm 2012 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật khoáng sản; xây dựng dự thảo Nghị định (sửa đổi, bổ sung) một số điều của Nghị định số 15/2012/NĐ-CP, trình Chính phủ trong năm 2015;
- Khẩn trương ban hành quy định kỹ thuật thăm dò cát, sỏi lòng sông theo hướng đơn giản, phù hợp với thực tế; hướng dẫn hồ sơ, thủ tục đăng ký khối lượng cát thu hồi trong quá trình nạo vét, khơi thông luồng lạch;
- Đẩy mạnh điều tra cơ bản địa chất về khoáng sản từ nguồn vốn ngân sách nhà nước, vốn vay ODA của Chính phủ và nguồn vốn “xã hội hóa” của tổ chức, cá nhân theo Quy hoạch đã được phê duyệt;
- Tăng cường thanh tra, kiểm tra chấp hành pháp luật về khoáng sản theo thẩm quyền; thanh tra trách nhiệm đối với các tổ chức hành chính và người đứng đầu trong quản lý nhà nước về khoáng sản; xử lý nghiêm các vi phạm pháp luật về khoáng sản và bảo vệ môi trường;
- Chỉ đạo Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam phối hợp với Cơ quan thuế các cấp kiểm soát chặt chẽ sản lượng khai thác khoáng sản thực tế của các tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản.

b) Bộ Công Thương:

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát các quy hoạch khoáng sản thuộc thẩm quyền đã phê duyệt, trình Thủ tướng Chính phủ bổ sung, điều chỉnh theo quy định; tổ chức thẩm định công nghệ các dự án chế biến khoáng sản theo thẩm quyền;
- Chủ trì xây dựng, ban hành các tiêu chuẩn, quy chuẩn về mức độ chế biến cho từng nhóm, loại khoáng sản thuộc thẩm quyền phù hợp với thực tiễn;
- Chủ trì, phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có liên quan kiểm tra, xử lý theo quy định đối với các cơ sở chế biến sử dụng khoáng sản không có nguồn gốc hợp pháp; các cơ sở chế biến khoáng sản có công nghệ lạc hậu, gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng.

c) Bộ Xây dựng:

- Chủ trì, phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Công Thương rà soát quy hoạch khoáng sản làm vật liệu xây dựng, nguyên liệu xi măng đã phê duyệt, trình Thủ tướng Chính phủ điều chỉnh theo quy định; tổ chức thẩm định công nghệ các dự án chế biến khoáng sản theo thẩm quyền;

- Chủ trì xây dựng, ban hành các tiêu chuẩn, quy chuẩn về mức độ chế biến cho khoáng sản làm vật liệu xây dựng phù hợp với thực tiễn.

d) Bộ Giao thông vận tải:

- Hàng năm gửi quyết định phê duyệt; thông báo kế hoạch, thời gian thực hiện các dự án nạo vét, khơi luồng hàng hải, luồng đường thủy nội địa quốc gia thuộc thẩm quyền để Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh liên quan phối hợp quản lý;

- Chủ trì, phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp tỉnh liên quan trong việc phê duyệt, thanh tra, kiểm tra các dự án nạo vét, khơi thông luồng hàng hải, luồng đường thủy nội địa quốc gia thuộc thẩm quyền; nghiêm cấm lợi dụng việc nạo vét, khơi thông luồng để khai thác cát trái phép.

đ) Bộ Tài chính:

- Chỉ đạo Cơ quan thuế các cấp phối hợp với Tổng cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam, các Sở Tài nguyên và Môi trường cấp tỉnh để kiểm soát chặt chẽ nguồn thu từ khoáng sản thông qua sản lượng khai thác thực tế của các tổ chức, cá nhân khai thác khoáng sản;

- Chỉ đạo Tổng cục Hải quan kiểm tra và có biện pháp hữu hiệu ngăn chặn gian lận thương mại trong xuất khẩu khoáng sản; rà soát và ban hành văn bản hướng dẫn việc xử lý khoáng sản và phương tiện vận chuyển bị tạm giữ;

- Ban Chỉ đạo quốc gia chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả chỉ đạo các lực lượng chức năng phối hợp với chính quyền địa phương tăng cường kiểm tra và ngăn chặn có hiệu quả việc xuất khẩu lậu khoáng sản và gian lận thương mại trên địa bàn.

e) Bộ Quốc phòng: Chỉ đạo Bộ đội Biên phòng, Cảnh sát biển, các đơn vị liên quan phối hợp với lực lượng chức năng tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát, ngăn chặn có hiệu quả xuất khẩu lậu khoáng sản qua biên giới, đặc biệt là thông qua đường biển.

g) Bộ Công an: Chỉ đạo công an các địa phương phối hợp với chính quyền các cấp, các cơ quan chức năng liên quan ngăn chặn hiệu quả và xử lý nghiêm theo quy định đối với các hành vi khai thác khoáng sản trái phép, đặc biệt là đối với cát, sỏi, vàng sa khoáng, than; buôn lậu, gian lận thương mại, xuất khẩu khoáng sản trái phép.

h) Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với các Bộ: Công an, Tài nguyên và Môi trường, các Bộ liên quan rà soát, kiến nghị sửa đổi, bổ sung pháp luật về hình sự đối với các hành vi điều tra, thăm dò, khai thác, vận chuyển, buôn bán khoáng sản trái phép gây hậu quả nghiêm trọng.

i) Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với các Bộ liên quan, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh tăng cường thanh tra, kiểm tra an toàn lao động trong khai thác khoáng sản, nhất là đối với đá làm vật liệu xây dựng.

k) Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh liên quan kiểm tra việc trồng rừng thay thế đối với các diện tích đã

chuyển mục đích để khai thác khoáng sản, xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân không thực hiện; tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý đối với các đơn vị khai thác, nạo vét, khơi thông luồng gây sạt lở bờ sông, đe dọa an toàn đê điều; phối hợp với Ủy ban nhân dân cấp tỉnh liên quan có giải pháp phòng, chống và khắc phục có hiệu quả tình trạng sạt lở bờ sông.

l) Bộ Thông tin và Truyền thông phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đẩy mạnh công tác phổ biến, tuyên truyền pháp luật về khoáng sản.

m) Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương:

- Khẩn trương rà soát, điều chỉnh quy hoạch khoáng sản thuộc thẩm quyền theo quy định của Luật khoáng sản; hoàn thành dứt điểm việc khoanh định, phê duyệt khu vực cấm, tạm thời cấm hoạt động khoáng sản trong năm 2015;

- Không quy hoạch thăm dò, khai thác cát, sỏi lòng sông thuộc diện tích các khu vực nạo vét, khơi thông luồng hàng hải, luồng đường thủy nội địa quốc gia đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt; đăng ký khối lượng cát thu hồi trong diện tích các dự án nạo vét, khơi thông luồng theo quy định tại Khoản 2 Điều 64 Luật khoáng sản;

- Thực hiện nghiêm chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về việc bãi bỏ quy định cấm, tạm cấm vận chuyển khoáng sản ra khỏi địa phương;

- Xây dựng phương án bảo vệ khoáng sản chưa khai thác trên địa bàn, trong đó quy định rõ trách nhiệm người đứng đầu chính quyền các cấp, đặc biệt là cấp xã; chủ động xây dựng cơ chế phối hợp trong bảo vệ khoáng sản chưa khai thác với địa phương liên quan ở khu vực giáp ranh; kiểm tra, giám sát Ủy ban nhân dân cấp dưới trong công tác quản lý nhà nước về khoáng sản;

- Tăng cường thanh tra, kiểm tra hoạt động khoáng sản; đình chỉ hoặc thu hồi giấy chứng nhận đầu tư đối với các dự án chế biến khoáng sản không thực hiện theo cam kết và các cơ sở gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng; kiên quyết xử lý hoạt động khai thác, buôn bán, vận chuyển, xuất khẩu khoáng sản trái phép, nhất là khu vực biên giới; xử lý nghiêm đối với tổ chức, cá nhân bao che hoạt động khai thác khoáng sản trái phép;

- Thường xuyên kiểm tra hoạt động nạo vét, khơi thông luồng thuộc thẩm quyền; kiên quyết đình chỉ các đơn vị lợi dụng việc nạo vét để khai thác cát, không thực hiện đúng chuẩn tắc thiết kế, thời gian nạo vét. Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh liên quan phải chịu trách nhiệm trước Thủ tướng Chính phủ nếu để xảy ra tình trạng khai thác khoáng sản trái phép hoặc lợi dụng việc nạo vét, khơi thông luồng để khai thác cát, sỏi trái phép.

4. Chỉ thị này thay thế Chỉ thị số 29/2008/CT-TTg ngày 02 tháng 10 năm 2008 và Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2012 của Thủ tướng Chính phủ. Trước ngày 31 tháng 01 hàng năm, các Bộ liên quan, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh báo cáo việc thực hiện các nhiệm vụ được giao tại Chỉ thị này và gửi về Bộ Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

5. Đề nghị Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chỉ đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp giám sát việc thực thi pháp luật về khoáng sản, đặc biệt là việc ngăn chặn hoạt động khai thác trái phép cát, sỏi, vàng và than của cấp chính quyền địa phương.

Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, ngành liên quan và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thực hiện nghiêm Chi thị này./.

THỦ TƯỚNG

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc CP;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Văn phòng Quốc hội;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện Kiểm sát nhân dân tối cao;
- Ủy ban Giám sát tài chính Quốc gia;
- Kiểm toán Nhà nước;
- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Cơ quan Trung ương của các đoàn thể;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, TGĐ Cổng TTĐT, các Vụ, Cục, đơn vị trực thuộc, Công báo;
- Lưu: Văn thư, KTN (3b).

Nguyễn Tấn Dũng